

Portál STM

Bohdan Šmilauer, Martin Svoboda
Státní technická knihovna

1. Úvod

Projekty programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ přinesly do českých vědeckých i veřejných knihoven nebývalé množství informačních zdrojů jak primárních – především periodika v elektronické podobě, tak k detailnímu prohledávání určených sekundárních – abstraktových/indexovaných resp. citačních databází. Jako mávnutím kouzelného proutku se tak situace běžného uživatele knihoven obrátila od citelného nedostatku zdrojů k podstatně bohatší, zatím však málo organizované nabídce, ve které se lze jen obtížně vyznat. V duchu hesla projektu INVIK – „Knihovna na vašem stole“ – Státní technická knihovna v obou projektech, které přihlásila (a s nimiž uspěla ve výběrovém řízení) do programu LI, usiluje o maximální jednoduchost přístupu ke zdrojům pro jejich uživatele. Při nákupu licencí na přístup k elektronickým verzím časopisů to byl vždy požadavek přístupu i pro vzdálené uživatele¹, při řešení projektu VPK² – nástupce INVIKu – požadavek maximálně jednoduchého a přehledného uživatelského rozhraní. To však stále neřeší možnost dopracovat se ke zdrojům získaným řešiteli různých projektů na jednom místě, s jednotným rozhraním. O tento cíl usiluje společný projekt Národní knihovny a University Karlovy „Jednotná informační brána“³. S projektem Jednotné informační brány projekt STK úzce spolupracuje jako s praktickým řešením standardizovaného zpřístupnění nejrozličnějších druhů elektronických zdrojů – od katalogů jednotlivých tuzemských i zahraničních knihoven přes souborné katalogy, abstraktové databáze, soubory elektronických periodik, citační databáze, elektronické referenční příručky, jiné portály, volně přístupné zdroje, elektronická knihkupectví, atd. Vedle rozšíření spektra licencovaných elektronických titulů periodik si portál STM klade za cíl tuto nabídku uživateli z oblasti STM maximálně zpřehlednit a vedle toho zajistit přehled i o těch zdrojích, které nejsou přístupné elektronickou cestou. A konečně dalším cílem je pokud možno úplný přehled o všech zdrojích získaných v rámci programu LI, včetně údajů o jejich „správcích“, o podmínkách přístupu k nim a o statistických údajích o jejich využívání. Tento poslední bod má posloužit především při argumentaci jak zásadní význam program LI pro české knihovny – a především jejich uživatele – program LI měl a proč je žádoucí, aby v nějaké formě pokračoval.

Portál STM je tedy označení té obtížnější části projektu LI01018 s názvem „Informační zdroje pro STM a nástroje pro jejich zpřístupňování“, který v rámci programu LI v období 2001-2003 řeší STK v „konsorciu“ dvanácti knihoven (viz Přílohu 1). STK Praha je nositelem projektu, ostatní knihovny jsou spolunositeli; přičemž již v návrhu projektu byl předpoklad spolupráce a návaznosti na projekt „Jednotné informační brány“, v té době předloženého Národní knihovnou ČR do programu podpory VaV Ministerstva kultury.

1.1. Cíle projektu

Cílem projektu je:

- s využitím zkušeností získaných v rámci projektů LI200028 „Multifunkční centrum Virtuální polytechnické knihovny jako zdroj informací a služeb pro oblast technických a aplikovaných přírodních věd“ a LI200023 „Medicínská virtuální knihovna (MEDVIK) – síťové sdílení informačních zdrojů pro vědu a výzkum“ rozšířit koordinovaný a

¹ tj. takové, kteří jsou oprávněnými uživateli dané instituce, ale kteří momentálně nejsou fyzicky přítomni v její doméně.

² O něm podrobně viz příspěvek Z. Švastové a Š. Žižkové

³ O něm podrobný příspěvek B. Stoklasové a P. Krbce, viz též <http://jib-info.cuni.cz/>

- ekonomicky i uživatelsky účelný přístup uživatelů z oblasti VaV k plným textům periodik na základě sjednání výhodných licenčních podmínek,
- vytvořit navigační portál pro oblast STM (Science, Technology, Medicine) na internetu, umožňujícího
 - kontinuální sběr dat o zpřístupňovaných elektronických primárních nebo sekundárních databázích do terciární databáze informačních zdrojů pro ČR,
 - nalezení nejvhodnějšího zdroje jako odpověď na dotaz formou nabídky spojení na sekundární nebo primární dokumenty (buď existující a kontrahované v elektronické podobě, nebo existující v papírové podobě u kteréhokoliv účastníka konsorcia a dodané prostřednictvím technologie VPK nebo MEDVIK), resp. alternativní nabídky dalších služeb (např. placených i mimo konsorcium, od zahraničních dodavatelů, atd.),
 - interaktivní vyhledávání informací o informačních zdrojích pro VaV až na úroveň primárního zdroj prostřednictvím hyperlinkového propojení k citovaným zdrojům včetně administrativních a statistických informací o souborech zdrojů.

Projekt vychází jednak z potřeby rozšíření moderních forem přístupu k informačním zdrojům, jednak z prokazatelného zájmu uživatelské veřejnosti na jedné straně a informačních a knihovnických institucí na straně druhé o vybudování a soustavnou aktualizaci systémového nástroje, umožňujícího orientaci v existujících (zejména elektronických) informačních zdrojích, doplněnou o podmínky přístupu k nim tam, kde jsou zdroje vázány licenčními úmluvami. Projekt je navrhován jako otevřený. Nástrojem řešení problému je vybudování terciární databáze informačních zdrojů umožňující výše uvedené služby. Významným cílem je shromáždění objektivních podkladů o projektech programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“, vhodné pro rozhodování o dalším postupu jak nositelů jednotlivých projektů, tak i zadavatele.

Po detailním zvážení možností řešitelského týmu bude terciární databáze zachycovat elektronické informační zdroje (dále EIZ) z tématické oblasti STM zakoupené z veřejných prostředků v ČR, vedle toho pak i všechny EIZ zakoupené z prostředků programu LI ze všech oborů. Tematicky je tedy portál STM orientován na oblast vědy, technologie a lékařství, navíc licence nakoupené v programu LI 2000-2003 mapuje všechny.

1.2. Komponenty projektu

„Portál STM“ – vedle úvodní tématické stránky, která shrnuje podstatné odkazy pro oblast přírodních věd, techniky a lékařství – používá pro vyhledání a zpřístupnění dokumentů tři základní komponenty:

- JIB (jednotná informační brána) řešená pomocí multivyhledávače MetaLib od firmy ExLibris, která obsahuje vlastní databázi poskytovatelů on-line zdrojů a knihoven a umožňuje jejich souběžné prohledávání v reálném čase a to až na úroveň bibliografického popisu primárního zdroje přímo v databázích poskytovatelů,
- TB (Terciární databáze) obsahující soupis všech nakoupených licencí a jejich poskytovatelů v rámci programu LI a dále soupis dalších on-line zdrojů z oblasti STM nakoupených z veřejných zdrojů v ČR. TB bude obsahovat údaje o licencích na EIZ i o primárních EIZ, které jsou pomocí těchto licencí dostupné. Úplnost terciární databáze není možné zaručit neboť STK může jen žádat o dobrovolné poskytnutí údajů o nakoupených licencích. Pevně věříme, že všichni, na koho se obrátíme, ocení výhodu soustředění těchto informací na jenom místě především pro své uživatele a požadované údaje nám poskytnou,
- SFX jako zvláštní stroj a databáze dodané firmou ExLibris. Funkce SFX spočívá v tom, že po vyhledání EIZ v JIB nebo TB k nalezenému EIZ nabídne několik služeb (např. zpřístupnění, abstrakt, vyhledání, nákup, elektronická kopie apod.). Do nakoupené databáze budou doplněny takové zdroje, s nimiž dovede SFX komunikovat (viz dále). Přístup do této databáze je realizován pomocí speciálně konstruovaného URL (tzv. OpenURL). jeden server

SFX byl instalován v rámci projektu JIB společně s MetaLibem, a další instance serveru SFX byla zakoupena v rámci projektu LI01018.

Portál STM slouží tedy především pro zmapování EIZ a jejich vyhledání v rámci ČR, zpřístupnění toho kterého zdroje konkrétnímu uživateli závisí na jeho právech vzhledem k licenčním podmínkám.

1.3. Úkoly projektu:

- **Sběr dat o EIZ**
Sběr údajů o všech licencích na EIZ zakoupených z prostředků programu LI a dalších licencí z oblasti STM zakoupených z veřejných prostředků v ČR a jejich aktualizace. Dalším úkolem je mapování tematických portálů a volně dostupných EIZ z oblasti STM
- **Návrh metodiky vyhodnocení využívání EIZ**
V rámci sběru dat o EIZ se bude provádět též průzkum možností získávání a hodnocení informací o využívání předplacených EIZ. Vzhledem k dobrovolnosti poskytování informací o využívání nelze očekávat vyčerpávající údaje.
- **Vybudování terciární databáze**
Vybudování terciární databáze a vhodného uživatelského prostředí pro práci s ní. TB bude volně přístupná na internetu.
- **Portál STM**
Portál STM – úvodní tematická stránka orientovaná na přehled informačních zdrojů z oblasti přírodních věd, techniky a lékařství a formulář pro sběr dat o EIZ pro STM
- **Spolupráce s JIB**
Zapojení terciární databáze a fondů knihoven konsorcia do systému Jednotné informační brány (Metalibu) a zapojení JIBu do Portálu STM
- **Implementace SFX**
Nákup, instalace, implementace, naplnění a provoz serveru SFX pro nabídku přídatných služeb uživatelům pro vyhledané EIZ. Implementace OpenURL u důležitých databázích.
- **Zavedení protokolu Z39.50**
Podpora a zavádění protokolu Z39.50 u nositele (STK) a u spolunositelů projektu a koordinace zavádění Z39.50 v ČR obecně, vzhledem k jeho klíčové roli pro napojení knihoven do systému JIB (Metalib). Obdobný význam má implementace OpenURL pro činnost SFX.
- **Nákup licencí na EIZ Academic Press a Wiley**
V rámci projektu byly sjednány licence na přístup k EIZ vydavatelů Academic Press a J.Wiley.

2. Sběr dat o EIZ a jejich věcná klasifikace

Sbírají se údaje o všech licencích na EIZ z programu LI pro všechny obory a údaje o ostatních licencích na EIZ nakoupených z veřejných prostředků v ČR zúžených na oblast STM (Science, Technology, Medicine). Sběr probíhá ve dvou kolech, v prvním byl proveden sběr

dat od příjemců dotací v rámci programu LI (celkem 62 institucí, podle seznamu na webu MŠMT <http://www.msmt.cz/cp1250/skupina3/Veda/DomPr/Default.htm>) a v druhém kole bude proveden průzkum u cca 200 institucí z celé ČR, které by mohly mít přístup k nakupovaným EIZ. Pro sběr dat bude využit dotazník umístěný na <http://www.stk.cz/li01018/Dotaznik/Form.html>

Jednotlivé databáze zpřístupněné poskytovateli EIZ (ve všech oborech) budou klasifikovány podle 24 oborů Konspektu, k nim příslušející primární elektronické zdroje budou klasifikovány pomocí 65 vybraných hesel Polytematického strukturovaného hesláře (PSH). Klasifikace primárních EIZ, vzhledem k rozsáhlosti souboru bude provedena jen pro EIZ v oblasti STM.

Obdobný sběr údajů proběhne u tématických portálů (SBIG v oblasti STM) jako u licencí a jejich klasifikace pomocí oborů Konspektu. Sběr údajů o volně přístupných primárních EIZ proběhne jen v oblasti STM a jejich klasifikace pomocí vybraných hesel PSH. Tím bude zajištěna možnost vyhledávání EIZ podle věcného třídění v rozsahu Konspektu u licencí a v rozsahu vybraných hesel PSH u primárních EIZ.

Pro potřeby klasifikace jednotlivých informačních zdrojů byl vybrán soubor hesel Polytematického strukturovaného hesláře. Vybraná hesla PSH pro klasifikaci primárních EIZ a jejich korespondence k oborům Konspektu jsou uvedena v tabulce. Tabulka je univerzální, tj. pokrývá všechny obory vědění (42 oborů PSH + 23 dalších upřesňujících hesel PSH). Obor STM (Science, Technology, Medicine) byl definován jako zúžení univerzálního rozsahu PSH a Konspektu na následující obory Konspektu: Biologické vědy (2), Fyzika a příbuzné vědy (6), Geografie, geologie a vědy o Zemi (7), Chemie, krystalografie, mineralogie (10), Matematika (13), Lékařství (14), Technika, technologie, inženýrství (19), Výpočetní technika (23), Zemědělství (24) a tomu odpovídajících 32 hesel PSH. Pro obor Lékařství se předpokládá zjemnění klasifikace vybranými hesly z thesauru MeSH.

Obor PSH	Oborové heslo PSH	Další vybrané heslo PSH	Vybrané heslo MDT	MDT	Konspekt	Obor Konspektu
an	antropologie an		Antropologie	572	1	Antropologie, Etnografie
an		fyzická antropologie an	Etnologie, Etnografie	39	1	Antropologie, Etnografie
as	astronomie as		Astronomie	52	6	Fyzika a příbuzné vědy
au	architektura, urbanism		Architektura	72	21	Umění, architektura, muzeologie
bi	biologie bi		Biologické vědy	57	2	Biologické vědy
bi		životní prostředí bi	Životní prostředí	504	2	Biologické vědy
do	doprava do		Doprava s poštovní služby	656	4	Ekonomické vědy, obchod
do		dopravní prostředky do	Dopravní prostředky	629	19	Technika, Technologie, Inženýrství
el	elektronika el		Elektronika	621.38	19	Technika, Technologie, Inženýrství
en	energetika en		Energetika	620.9	19	Technika, Technologie, Inženýrství
et	elektrotechnika et		Elektrotechnika	621.3	19	Technika, Technologie, Inženýrství
ev	ekonomické vědy ev		Ekonomie	33	4	Ekonomické vědy, obchod
ev		management ev	Organizace průmyslu	65	4	Ekonomické vědy, obchod
fi	filozofie fi		Filozofie	1	5	Filozofie a náboženství
fi		přírodní vědy fi	Matematika a přírodní vědy	5		:2+6+7+10+13+14+24
fi		společenské vědy fi	Společenské vědy	3		1+3+4+5+8+9+11+12+15+16+17+18+20 :21+22
fi		věda fi	Věda a vědění všeobecně	001	12	Knihovnictví, informatika, polygrafie
fy	fyzika fy		Fyzika	53	6	Fyzika a příbuzné vědy
gf	geofyzika gf		Geofyzika	550.3	7	Geografie, Geologie, Vědy o Zemi
gl	geologie gl		Vědy o Zemi	55	7	Geografie, Geologie, Vědy o Zemi
gr	geografie gr		Geografie	91	7	Geografie, Geologie, Vědy o Zemi
hi	historie hi		Historie, Pomocné vědy histor	930	8	Historie, biografie
hu	hutnictví hu		Metalurgie	669	19	Technika, Technologie, Inženýrství

ch	chemie ch		Chemie	54	10	Chemie. Krystalografie. Mineralogie
ch		chemická technologie ch	Chemická technologie.	66	19	Technika, Technologie, Inženýrství
ch		jaderné inženýrství ch	Potravi	621.03	19	Technika, Technologie, Inženýrství
in	informační věda in		Jaderná technika	621.03	19	Technika, Technologie, Inženýrství
in			Knihovnictví	02	12	Knihovnictví, informatika, polygrafie
ja	jazykověda ja		Jazyk, lingvistika	81	11	Jazyk, lingvistika, literatura
li	literatura li		Literatura	82	11	Jazyk, lingvistika, literatura
ma	matematika ma		Matematika	51	13	Matematika
mh	místní hospodářství mh		Regionální hospodářství	332	4	Ekonomické vědy, obchod
mh		požární ochrana mh	Ochrana před požáry	614.84	14	Lékařství
na	náboženství na		Náboženství. Teologie	2	5	Filozofie a náboženství
ob	obecnosti ob		Obecnosti	0	12	Knihovnictví, informatika, polygrafie
ob		technika ob	Technika všeobecně, Aplikov	6	19+23	
pe	pedagogika pe		Výchova a vzdělávání	37	22	Výchova a vzdělávání
pl	politologie pl		Politika	32	15	Politické vědy
pp	potravinářství pp		Potravinářský průmysl	664	19	Technika, Technologie, Inženýrství
pr	právo pr		Právní věda	34	16	Právo
ps	psychologie ps		Psychologie	159.9	17	Psychologie
ps		bezpečnost práce ps	Lékařství. Bezpečnost práce	614.8	14	Lékařství
sj	spoje sj		Sdělovací technika, Komunika	621.39	19	Technika, Technologie, Inženýrství
so	sociologie so		Sociologie	316	18	Sociologie
sp	spotřební průmysl sp		Různá odvětví průmyslu a ře	67/68	19	Technika, Technologie, Inženýrství
sp		polygrafie sp	Polygrafický průmysl	655	12	Knihovnictví, informatika, polygrafie
sp		průmysl plastických hmot s	Průmysl plastů	678	19	Technika, Technologie, Inženýrství
sr	strojírenství sr		Strojírenství	621	19	Technika, Technologie, Inženýrství
sr		průmyslová automatizace s	Automatizační a řídicí technik	681.5	19	Technika, Technologie, Inženýrství
sr		zkušebnictví sr	Nauka o materiálu	620.1	19	Technika, Technologie, Inženýrství
st	stavebnictví st		Stavebnictví	69	19	Technika, Technologie, Inženýrství
sv	sport a tělovýchova s		Sport, Hry, Tělesná cvičení	796	20	Tělesná výchova a sport. Rekreace
ts	těžba nerostných sur		Hornictví	622	19	Technika, Technologie, Inženýrství
um	umění um		Umění, Rekreace	7	21	Umění, architektura, muzeologie
um		divadlo um	Divadlo	792	3	Divadlo, film, tanec
um		film um	Film	791	3	Divadlo, film, tanec
um		hudba um	Hudba	78	9	Hudba
um		tanec um	Tanec	793	3	Divadlo, film, tanec
vo	vodní hospodářství vo		Voda	626/62	19	Technika, Technologie, Inženýrství
vo		hydrologie vo	Hydrologie	556	7	Geografie, Geologie, Vědy o Zemi
vt	výpočetní technika vt		Výpočetní technika	004	23	Výpočetní technika
vv	vojenství vv		Vojenství	355	15	Politické vědy
vv		vojenská technika vv	Vojenská technika	623	19	Technika, Technologie, Inženýrství
zd	zdravotnictví zd		Lékařské vědy	61	14	Lékařství
ze	zemědělství ze		Zemědělství	63	24	Zemědělství
ze		Biotechnologie ze	Technická mikrobiologie	663	19	Technika, Technologie, Inženýrství
Poznámka: Používat pouze na klasifikaci všeobecných zdrojů, které nelze přesněji popsat!!						

3. Statistické ukazatele o využívání EIZ

Jedním z cílů projektu LI01018 je shromáždit údaje umožňující vyhodnocení výsledků programu LI „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“, a poskytnout objektivní podklady pro rozhodování o dalším postupu jak nositelů jednotlivých projektů, tak zadavatele.

Pro hodnocení využívání EIZ se užívají různé ukazatele. Statistické ukazatele poskytují zejména poskytovatelé licencí, většinou jsou přístupné na jejich webovských stránkách pro autorizované osoby. Soubor ukazatelů není prozatím jednotný, v rámci sběru údajů jsou předplatitelé licencí dotazováni, jaké ukazatele jednotliví poskytovatelé nabízejí. Obvyklými statistickými ukazateli jsou: počet přihlášení (login), doba pobytu v jednotlivých databázích, počet hledání, počet hitů,

počet odmítnutí, počet zobrazených plných textů, počet zobrazených abstraktů, počet downloadů, aj.

Standardizaci statistických údajů navrhla ICOLC (International Coalition of Library Consortia) – viz <http://www.library.yale.edu/consortia/2001webstats.htm>.

Doporučené ukazatele podle uvedeného materiálu jsou:

- počet loginů,
- počet dotazů,
- počet výběrů z menu,
- počet zobrazených či stažených textů,

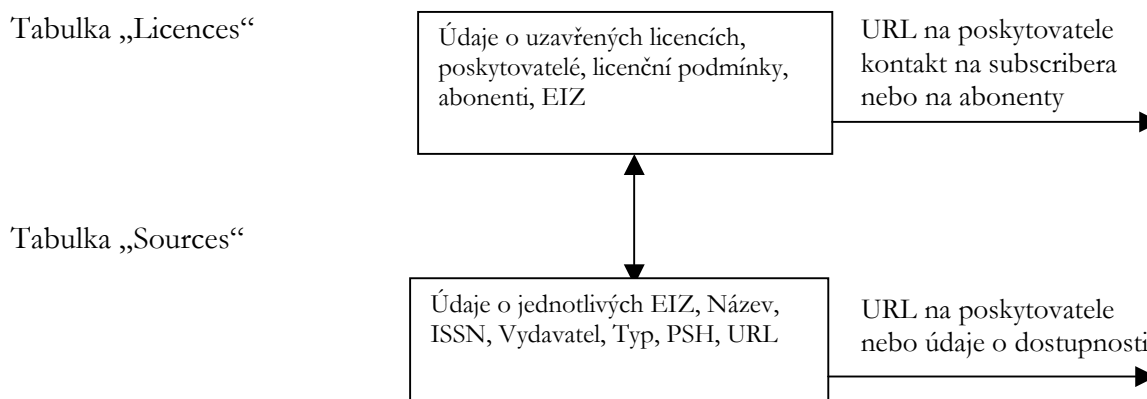
a to v členění na databázi poskytovatele, na uživatele (ID) nebo IP adresu uživatele, v časovém dělení jemnosti alespoň jeden měsíc. U počtu textů se dále požaduje: ISSN (ISBN) a typ EIZ (A&I, encyklopedie, fulltext, atd.). Dále údaje o počtu odmítnutí, špičkové hodnoty využití a ostatní indikátory, které mohou ovlivnit cenu zpřístupnění. I když řada poskytovatelů licencí prohlašuje, že se řídí – nebo bude řídit – doporučeními ICOLC, zdá se, že tyto požadavky splňuje v úplnosti zatím málo poskytovatelů. Proto bude nutno smířit se s repertoárem ukazatelů, který současní poskytovatelé poskytují. Sběr a vyhodnocení dostupných typů ukazatelů v současnosti probíhá. Cílem je dosažení jednotných statistik všech poskytovatelů EIZ, to však jistě není v silách řešitele projektu LI01018, k tomu je potřebný tlak nadnárodní organizace jakou je např. ICOLC. Až budou data ve výše uvedeném členění, budou velmi rozsáhlá a tedy bude třeba downloadovat je od poskytovatele a navrhnout takovou metodiku zpracování, aby poskytl přehledné a vyhodnotitelné výsledky.

4. Terciární databáze

Datový model terciární databáze je poměrně jednoduchý: Terciární databáze obsahuje dvě základní tabulky, a to tabulku **licencí** (LICENSES) a tabulku **primárních zdrojů** (SOURCES) těmito licencemi zpřístupněných. Řádky tabulky licencí (LICENSES) přitom reprezentují licence k jednotlivým databázím poskytovatele, jedna smlouva poskytovatele s odběratelem tedy může znamenat více řádků v tabulce licencí. Tato tabulka je tedy obrazem licencí k jednotlivým databázím (jak je členění poskytovatel) a nutně obsahuje soupis odkazů na zpřístupněné primární EIZ.

Tabulka **zdroje** (SOURCES) je tabulkou krátkých katalogizačních záznamů o primárních EIZ dále podrobněji nedělených (jejichž vlastnosti již nezávisí na licenci či poskytovateli).

Vztah těchto tabulek je znázorněn schématem:

Tyto tabulky budou vzájemně mezi sebou propojeny vazbami přes ISSN, (nebo ISBN) nebo přes název (pokud není ISSN), takže bude možno pokládat kombinované dotazy.

4.1 Detailní pohled na dvě základní tabulky Licences a Sources v TB a jejich relace

Tabulka „Licences“ (pro nedostatek místa je orientována „nastojato“)

Poskytovatel			
Název Databáze			
Zkrácený název			
Typ: A&I, FT, FD, BD, CD			A&I, Fulltext, Faktografická databáze, Bibliografická databáze, Citační databáze
URL, celkové			
Způsob zpřístupnění			On-line, On-line Mirror, CD LAN, CD Local, Print
Název instituce, která má smlouvu s poskytovatelem			
Jméno a kontakt na řešitele			
Licenční podmínky			
Kontrola přístupu			IP, ID+Password, Remote Access
Platnost licenční smlouvy			
Věcný profil databáze Obory konspektu			
Seznam předplacených titulů ISSN,ISBN			
Retrospektiva , Abstrakt			
Retrospektiva fulltext			
Charakteristika databáze			
Uveďte komu jsou databáze přístupné, abonentí, odkaz URL			
Kontaktní osoba			
Statistické ukazatele			Logins, Searches, Hits, Fulltexts, Abstracts
Poznámka			

Tabulka „Licences“

URL, detailní	Název elektronického dokumentu	ISSN, ISBN	Vydavatel	Typ A&I, FT, FD,	Media On-line, CD	PSH1-3
					On-line, CD LAN	

Tabulka „Sources“:

4.2 Formulář pro vyhledání v terciární databázi

Zadejte kritéria hledání v TB:

Obecné hledání

Vyhledání podle:

<input type="text" value="Provider"/>	<input type="text" value="="/>	<input type="text"/>	Seznam
<input type="text" value="Title"/>	<input type="text" value="="/>	<input type="text"/>	Seznam
<input type="text" value="AccessPolicy"/>	<input type="text" value="="/>	<input type="text"/>	Seznam
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Seznam
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Seznam

Třídění výsledků:

<input type="text" value="Provider"/>
<input type="text" value="Issn"/>
<input type="text"/>

Obecné hledání – vyhledá řádky se zadanou hodnotou

Vyhledání podle – můžete upřesnit vyhledávání na jednotlivé sloupce

Třídění výsledků – můžete upřesnit třídění výstupní tabulky

4.3 Výsledek vyhledání

nejprve se zobrazí :

„Licence, tématické portály (SBIG):“

Poskytovatel	NameDB		
Elsevier	Science Direct	Plný text licence⁴	Primární EIZ dle dotazu
EBSCO	EBSCOhost - Business Source Premier	Plný text licence	Primární EIZ dle dotazu
EBSCO	EBSCO host MasterFILE Premier	Plný text licence	Primární EIZ dle dotazu
Free	Free	Plný text licence	Primární EIZ dle dotazu

⁴ Rozumí se popis licence, kdo ji může užívat atd., samozřejmě nikoliv licenční smlouva samotná

Zobrazení detailu „Primární EIZ dle dotazu:

Name	Issn	Publisher	PSH1-3	Media	Type	URL Poskytovatele		
Advances in Engineering Software	0965-9978	Elsevier Science Ltd.	výpočetní technika vt, matematika	Online	FT	http://www.sciencedirect.com/science?_ob=JournalURL&_cdi=5680&_auth=y&_acct=C000032306&_version=1&_urlVersion=0&_userid=640817&md5=84954439292709660aa117948ff8972a	SFX	licence
Advances in Water Resources	0309-1708	Elsevier Science Ltd.	životní prostředí bi, vodní hospodářství	Online	FT	http://www.sciencedirect.com/science?_ob=JournalURL&_cdi=5953&_auth=y&_acct=C000032306&_version=1&_urlVersion=0&_userid=640817&md5=912ff33f17e50148d52b1d4ca5416c1f	SFX	licence

5. Funkce portálu STM

STÁTNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA

PORTÁL STM

SCIENCE – TECHNOLOGY – MEDICINE

Brána k vědění

Věda a výzkum v ČR

Věda (disertace, vědecká centra

Polytematické zdroje:

JIB (MetaLib)

Terciární databáze (EIZ)

A&I databáze

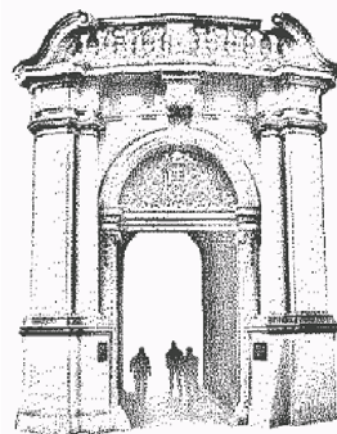
Polytematické portály

Databázová centra

Knihovny v ČR

Souborné katalogy v ČR

Patenty, Normy

Tématické zdroje:

Přírodní vědy:

Biologické vědy

Fyzika

Vědy o Zemi

Chemie, Minerály

Matematika

Zemědělství

Technika:

Technologie

Inženýrství

Výpočetní technika

Medicína

Služby: STK VPK, STK MMS, STK EIZ, Medvik

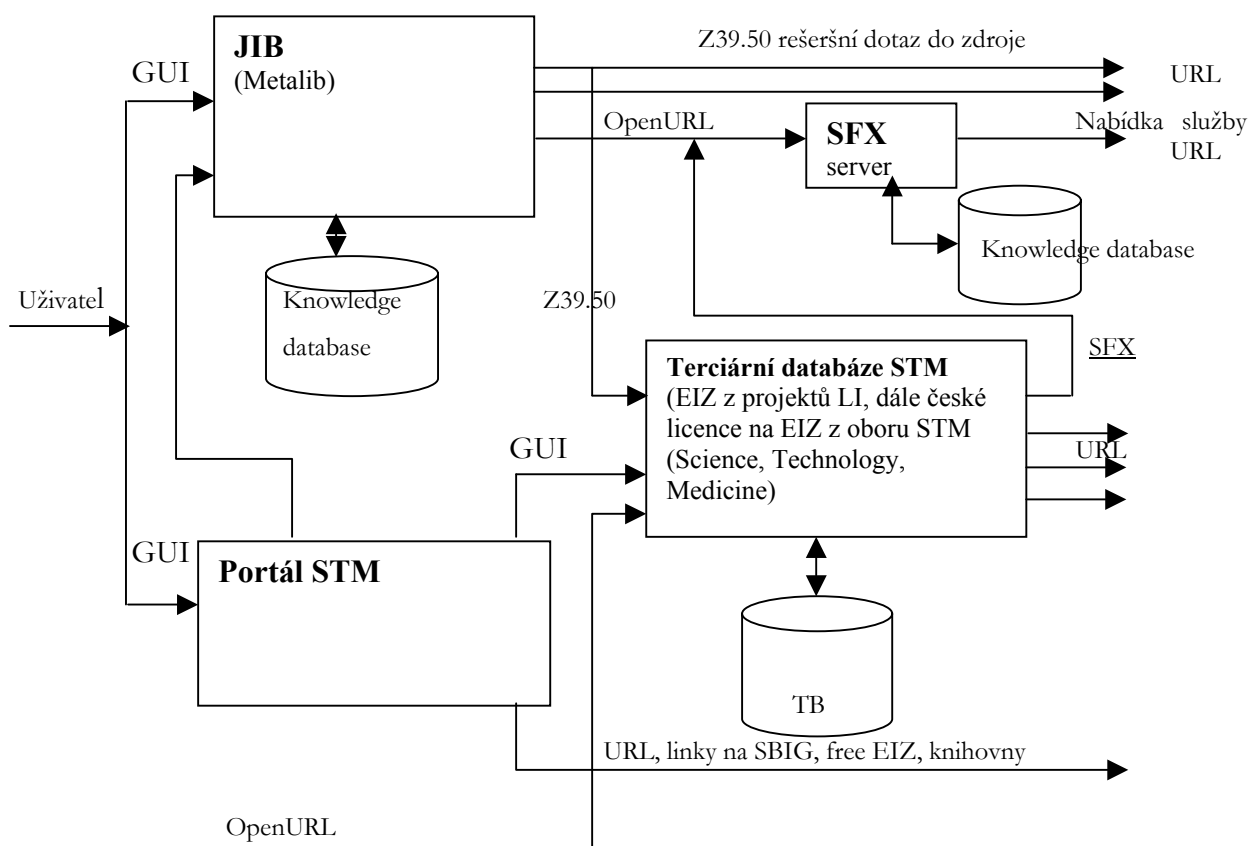
Na výše uvedeném obrázku je rámcový návrh funkcí vstupní stránky portálu STM. Pomocí odkazů se uživatel jedním nebo několika málo kroky dostane k vyhledávání v databázi nebo

k tématickému portálu. Tématické zdroje jsou klasifikovány v oborech Konspektu z oblasti STM, což by znamenalo pro oblast T a M určitou redukci, definitivní řešení ještě není stanoveno.

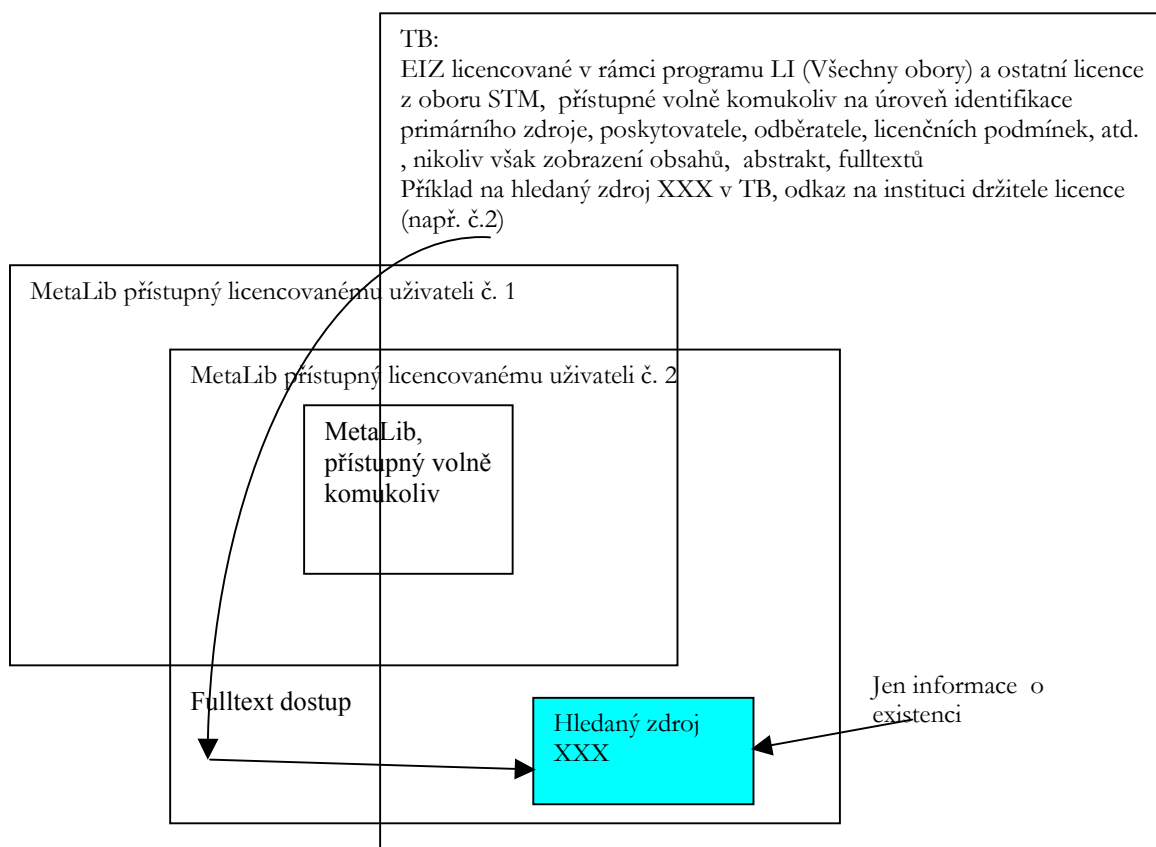
6. Vztah Portálu STM a Jednotné informační brány JIB

Po nelehkém ujasňování funkcí a podoby Portálu STM optimální pro uživatele a současně dlouhodobě udržovatelné pro provozovatele jsem dospěli k následujícímu vztahu obou nástrojů: jedná se o dva samostatné portály, které se vzájemně doplňují (jako ostatně mnoho dalších portálů) tím, že na sebe odkazují. MetaLib (JIB) je univerzálnější, je to multivyhledávač umožňující paralelní hledání v mnoha zdrojích současně (zejména jde o katalogy klasických papírových zdrojů, které jsou zachyceny v knowledge databázi MetaLibu). K zobrazení licencovaných zdrojů je však přístup omezen pouze pro oprávněné uživatele, takže nelicencovaný uživatel se ani nedozví o jejich existenci. Naproti tomu terciární databáze je přístupná komukoliv a poskytne přehled (nikoliv dostup do) o všech licencích na EIZ v programu LI a o ostatních českých licencích EIZ v oboru STM. Účely obou portálů jsou tedy různé a vzájemně se doplňují.

Základní schéma vztahu JIB (MetaLib a SFX) a Portálu STM

Možnosti vyhledávání v elektronických informačních zdrojích (EIZ) v TB a v MetaLibu:

TB poskytuje nelicencovanému uživateli možnost najít hledaný zdroj XXX (i když ne zpřístupnit) a podat informaci v rámci které licence je zdroj XXX přístupný.

6. OpenURL a využití SFX

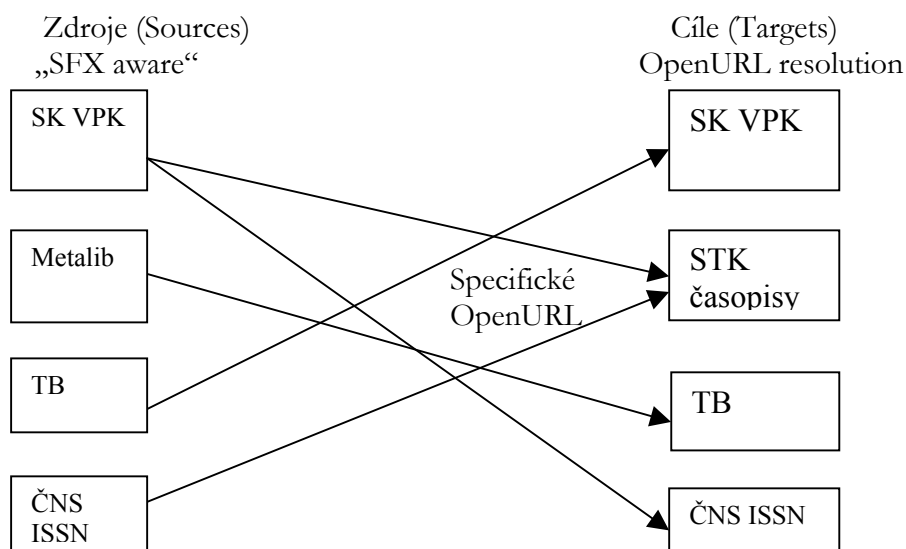
SFX – plným jménem „Special effects“ je technologie dynamického propojování zdrojů vyvinutá pracovníky university v Gentu Herbertem Van de Sompelem a Patrickem Hächstenbachem. Firma ExLibris včas rozpoznala její komerční potenciál a stala se jejím výhradním poskytovatelem na knihovním trhu. Technologie se zakládá na jednoduché myšlence předávání parametrů k vyhledání přímo jako součásti URL. Takové URL se nazývá „OpenURL“ a v současnosti probíhá jeho standardizace jako NISO. Řada poskytovatelů elektronických zdrojů umí OpenURL generovat a podle OpenURL vyhledávat. Formální popis je na <http://www.sfxit.com/openurl/openurl.html> Některé katalogy STK s OpenURL pracují: např. katalog časopisů OpenURL generuje a VPK (Virtuální polytechnická knihovna) umí podle OpenURL vyhledávat. V katalogu časopisů STK jsou při vyhledání libovolného časopisu a při zobrazení jeho bibliografického záznamu zobrazena tlačítka VPK, SFX, MARC. Tlačítka VPK a SFX generují OpenURL pro servery VPK (Virtuální polytechnická knihovna umožňuje objednávat elektronicky dodané kopie tištěného dokumentu) a SFX (obsahuje databázi služeb použitelných k danému elektronickému zdroji). Oba servery VPK a SFX podle OpenURL časopis vyhledají a nabídnou elektronickou kopii zdroje či další služby VPK.

Příklad syntaxe Open URL pro vyhledání ve VPK (časopis Galvanotechnik, ISSN=0016-4332):
<http://www.vpk.cz/cgi-bin/vpk/openurl?sid=STK:CAS&genre=journal&issn=0016-4232&title=Galvanotechnik>

OpenURL téhož časopisu pro nabídku služeb SFX:

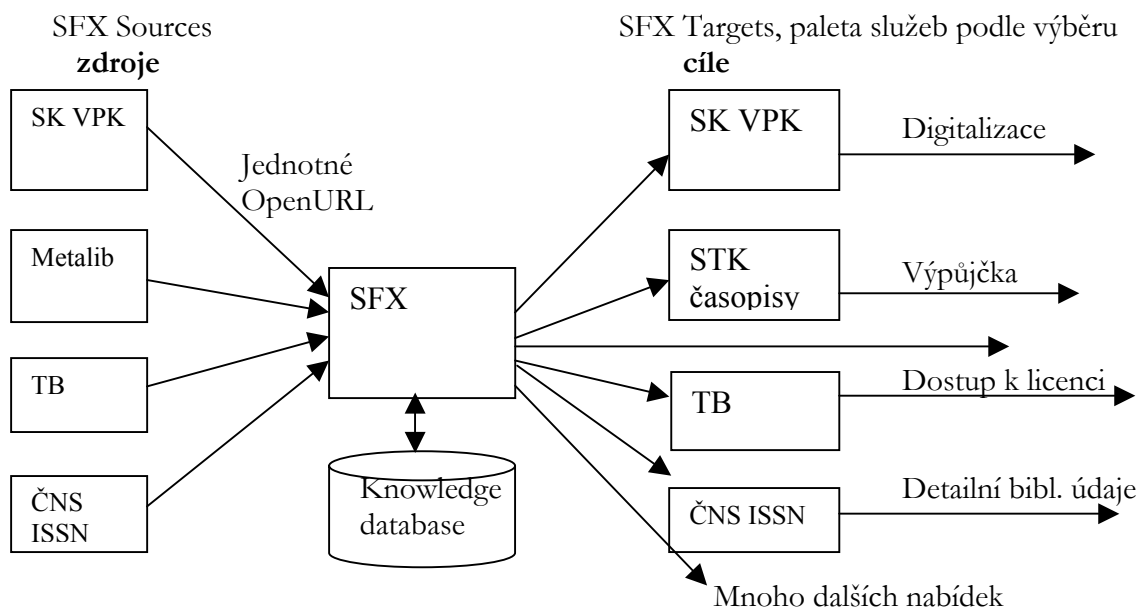
http://octopus.ruk.cuni.cz:8888/sfx_stm?sid=STK:CAS&genre=journal&issn=0016-4232&title=Galvanotechnik

Projekty „Portál STM“ a JIB prosazují ideu vybavit co největší počet katalogů a databází schopností generovat OpenURL a především schopností podle OpenURL vyhledávat (neboli je učinit „SFX aware“). Generace OpenURL je snadnou záležitostí při znalosti identifikace dokumentu (ISSN, title), naproti tomu vyhledání podle OpenURL může vést k přibližným výsledkům (title se podobá) a nalezené výsledky se musí prezentovat uživateli, aby vybral či zamítl nabídnuté dokumenty. V rámci projektu „Portál STM“ je úloha generování OpenURL řešena v STK pro katalogy knih a časopisů, pro bázi ČNS ISSN a pro terciární databázi (TB). Současně je řešeno i vyhledávání podle OpenURL v těchto katalogích resp. databázích. Prolinkování katalogů pomocí OpenURL (generování a vyhledání) poskytne uživateli okamžitý komfort nabídky různých služeb z více zdrojů.

Příklad generace OpenURL.

Tento model však vede mezi mnoha zdroji a cíli ke generaci specifických OpenURL (bázová část adresy se liší podle URL cíle). Tento problém řeší elegantně databáze SFX:

Zakoupený SFX server obsahuje „knowledge databázi“ cca 50 tis. elektronických časopisů, ke kterým nabízí paletu služeb. Pokud jsou cílové adresy generovány podle standardu OpenURL, je přidání dalšího cíle do znalostní databáze SFX jednoduché.

Zavádění OpenURL je výzvou především pro řešitele velkých souborných katalogů (CASLIN, KZP, Lanis, Linca, KAKS, ČNB, TinLib, ...), kteří pomocí generování a vyhledání podle OpenURL mohou poskytnout uživatelům řadu služeb (údaje o dostupnosti, lokaci, úplný bibliografický záznam, ..apod.)

7. Koordinace zavádění protokolu Z39.50

7.1 Podpora vybavení protokolem Z39.50

Multivyhledávač Metalib nemůže samozřejmě „znát“ idiosynkrasie jednotlivých systémů, do nichž má dotaz rozeslat. Vzhledem k tomu, že jde o produkt firmy ExLibris, „rozumí“ dobře systému Aleph. S ostatními systémy může komunikovat buďto prostřednictvím protokolu Z39.50, nebo pro daný účel specificky napsaným rozhraním⁵. Odtud pramení další impuls pro zavedení protokolu Z39.50 (alespoň pro vyhledání) do dalších katalogů. Z prostředků projektu byl financován nákup Z39.50 serveru od firmy Cosmotron pro STK Praha, a SVK Plzeňského kraje. Další Z39.50 server byl zakoupen pro TinLib v MSVK Ostrava a částečně byl financován vývoj Z39.50 serveru pro Univerzitu Pardubice. Ostatní členové konsorcia předpokládají vybavení Z39.50 protokolem se zavedením nového knihovního systému do konce r. 2003.

7.2 Obnova činnosti ZIG-CZ

Na podporu koordinace zavádění a využívání Z39.50 byla obnovena činnost skupiny ZIG-CZ (Z39.50 Implementors Group CZ). Na stránkách <http://www.stk.cz/ZIG> jsou vedle původního obsahu uvedeny plánované aktivity. Cílem je dosáhnout shody na národním profilu (předpokládá se, že to bude poslední verze Bath profilu) tak, aby Z39.50 servery na českých knihovních systémech „hovořily stejnou řečí“.

ZIG-CZ hodlá v letošním roce zveřejňovat podklady nebo odkazy s náměty:

- normotvorné materiály o Z39.50 (standards, profily,...)
- studijní materiály o Z39.50
- přehled implementací Z39.50 v českých knihovnách a jejich vlastnosti
- návrh na český národní profil
- přehled českých firem a jejich SW pro Z39.50
- nové trendy ve vývoji protokolu Z39.50
- přeložit profil Bath do češtiny

Přehled známých implementací Z39.50 serverů v knihovnách ČR je uveden v Příloze 2.

⁵ Tato technologie byla použita po napojení Souborného katalogu CASLIN do Metalibu

7.4. Návrh českého profilu

Činnost serveru Z39.50 se řídí protokolem Z39.50 podle normy Z39.50-1995 ver. 3 (podrobně viz na stránky Agentury Z39.50). Aby bylo dosaženo maximální účinnosti spolupráce, je třeba, aby servery byly schopny pracovat podle profilu Bath ver. 1.1, Functional Area A (Bibliografický popis) a úroveň shody 1. Server Z39.50 zabezpečuje služby podle kapitoly 5.A.1 (Functional Area A. Level 1 Bibliographic Search and Retrieval). Server Z 39.50 musí být schopen data poskytovat ve formátu UNIMARC anebo XML v rozsahu Dublin Core podle požadavku klienta. Znakovou sada je třeba rovněž dohodnout, buď Win1250, alternativně ISO 8859-2.

Dále musí být zabezpečeno 15 typů vyhledání podle 5.A.1.1 až 5.A.1.15, což jsou kombinace uvádějící, ve kterých polích se hledá: Author, Title, Subject, Identifier (obvykle ISBN, ISSN,...), Date of Publication a dále způsob vyhledání: relace (=,>,<,), pozice (kdekoliv v poli Author, Title,... nebo od začátku pole Author, Title,...), struktura (shoda slova, věty..), rozšíření (žádné, pravostranné) a úplnost (úplné pole nebo část pole Author, Title, Subject,..). Vybraných 15 kombinací je v profilu Bath vyjmenováno.

Obdobně profil Bath předepisuje 6 typů prohlížení (Scan- Browse), v odstavcích 5.A1.SCAN.1 až 5.A.1.SCAN.6. Dále profil Bath předepisuje generování diagnostických kódů a uvádí příklady rozšiřování a úplnosti při vyhledání, uvádí i DTD pro XML Dublin Core. Konečně specifikuje i provedení prohlížení „Scan“ (TERM je hodnota zadaná uživatelem od které chce prohlížet, DISPLAY TERM je skutečně nalezená hodnota, od které jsou záznamy z databáze dodány)

Návrh přiřazení atributů Bib-1 Use k polím UNIMARC je uveden v Příloze 3.

8. Nákup licencí AP a Wiley

V rámci projektu LI01018 byla dojednána smlouva o konsorciální licenci pro přístup do elektronických verzí časopisů vydavatelství J. Wiley & Sons a Academic Press (AP). Multilicence Wiley Interscience rozšiřuje již existující bezplatný přístup do elektronických verzí časopisů Wiley nakupovaných STK a dalšími institucemi především o možnost křížového přístupu pro členy konsorcia. Vzhledem k neúměrným finančním nárokům vydavatelství Wiley na výši licenčního poplatku na rok 2001 byla posléze licenční smlouva za konsorcium, tvořené STK a osmi dalšími institucemi (spolunositeli projektu), podepsaná koncem roku 2001, uzavřena pouze na léta 2002 – 2003. Současně byl uvolněn testovací přístup pro členy konsorcia.

Multilicence pro přístup do kompletního seznamu elektronických verzí časopisů vydavatelství AP prostřednictvím služby IDEAL pro jedenáctičlenné konsorcium v čele s STK byla podepsána koncem roku 2001, v tomto případě navázalo rutinní využívání plynule na zkušební přístup uvolněný v průběhu srpna 2001. Smlouva garantuje rovněž přístup do „backfiles“ od roku 1993.

9. Závěr

Projekt LI01018 si klade ambiciózní cíle. Některé byly popsány podrobněji, jiné spíše naznačeny. Jak se podaří je naplňovat, budete moci již v průběhu tohoto roku zjistit na stránkách STK. Projekt je velmi náročný na spolupracující organizace a věříme, že jeho řešitelům vyjdete vstříc, cílem veškeré námahy je větší pohodlí a jednoduchost pro naše – vaše uživatele.

„Konsorcium“ knihoven – spoluřešitelů LI01018

Tabulka uvádí knihovny podílejících se na řešení projektu LI01018:

Spolunositel	Kontakt na spolunositele	Spoluřešitel	URL
STK Praha	Státní technická knihovna Mariánské nám. 5 110 01 Praha 1	Ing. Martin Svoboda	http://www.stk.cz
VK Olomouc	Vědecká knihovna v Olomouci Bezručova 2 P.O.BOX 197 771 11 Olomouc	Ing. Martin Vojnar	http://www.vkol.cz
NLK Praha	Národní lékařská knihovna Sokolská 54 121 32 Praha 2	Radka Římanová	http://www.nlk.anet.cz
VŠCHT Praha	Knihovna Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Technická 5 166 28 Praha 6	Ing. Jaroslav Šilhánek, CSc.	http://www.vscht.cz
ZČU Plzeň	Univerzitní knihovna Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní 8, 306 14 Plzeň	Ing. Radka Tichá	http://www.knihovna.zcu.cz
Universita Pardubice	Univerzitní knihovna Univerzita Pardubice, Studentská 95 532 10 Pardubice	Mgr. Iva Prochásková	http://www.upce.cz
TU Liberec	Univerzitní knihovna TU Liberec, Voroněžská 13 460 17 Liberec	Vladimír Studený, prom. fil.	http://www.vslib.cz
SVK PK	Státní vědecká knihovna Plzeňského kraje, Smetanovy sady 2 305 48 Plzeň	Mgr. Věra Krejčíková	http://www.svkpl.cz
MSVK Ostrava	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Prokešovo nám. 9 728 00 Ostrava	Ing. Drahomíra Tošenovská	http://www.svkos.cz
MU Brno	Ústav výpočetní techniky MU Botanická 68a 602 00 Brno	RNDr. Miroslav Bartošek, CSc.	http://www.ics.muni.cz
MZK Brno	Moravská zemská knihovna Kounicova 1 601 87 Brno	Ing. Petr Žabička	http://www.mzk.cz
VUT Brno	Ústřední knihovna VUT Antonínská 1 662 98 Brno	Dr. Nataša Jursová	http://www.vutbr.cz

Tabulka uvádí přehled známých implementací Z39.50 serverů v knihovnách ČR:

Organizace	Knihovní systém	DB Name	Address Port	Syntaxe	Kódování češtiny	Služby	Bib-1 Use	Dodavatel
Knihovna Univerzity Pardubice	Vlastní	knihovna	library.upce.cz:210	UNIMARC	8859-2	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	UPa
MSVK OS	TinLib	MONO	fialka.svkos.cz:9997	UNIMARC	8859-2	init, search , present, close	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 14, 21, 1016,	TSeries
Souborný katalog UK	TinLib	mono	tux.ruk.cuni.cz:5005	UNIMARC	8859-2	init, search , present, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 31, 1003, 1016, 1018	TSeries
VK Olomouc -ANL	Aleph500	SVK02	alpha.svkol.cz:9909	USMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1016, 1018	ExLibris
VK Olomouc Katalog	Aleph500	SVK01	alpha.svkol.cz:9909	USMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1016, 1018	ExLibris
NK Praha-katalog	Aleph500	NKC01	Sigma.nkp.cz:9909	USMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1016, 1018, 2000, 5000, 5001	ExLibris
NK Praha - autority	Aleph500	AUJ10	Sigma.nkp.cz:9909	USMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 21, 30, 31, 1016, 1018	ExLibris
MZK	Aleph500	MZK01	glum.mzk.cz:9909	USMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1016, 1018	ExLibris
Státní technická knihovna	Dataflex, Caché, Oracle	stk_un_cat	ultranet.stk.cz:8888, IPAC: http://ultranet.stk.cz:8080	UNIMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	Cosmotron
Městská knihovna Prostějov	Clavius	un_cat	www.knihovna.cz:8888	UNIMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	Lanius
Okresní knihovna Karlovy Vary	Clavius	un_cat	www.knihovna.kvary.cz:8888	UNIMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	Lanius
Okresní knihovna Tábor	Clavius	un_cat	srv2000.vkta.cz:8888	UNIMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	Lanius
SVK Liberec	Rapid Library	un_cat	rlw.svkli.cz:8888	UNIMARC	CP 1250	init,search, scan, present, sort, close	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018	Cosmotron
Regionální knihovna Karviná	DAWIN CI	DAWINCI	195.47.9.10:9999	UNIMARC	CP1250	init,search, scan, present, sort, close, dbUdate, namedResults	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018 volitelné: podle nastavení (lib. mapování Bib-1 na Unimarc)	ASP
NLK Praha	DAWIN CI	bude určena	bude přiřazena	UNIMARC	CP1250	init,search, scan, present, sort, close, dbUdate, namedResults	1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 21, 30, 31, 1003, 1016, 1018 volitelné: podle nastavení (lib. mapování Bib-1 na Unimarc)	ASP

Pozn: zatím nejsou zahrnuty knihovny PSP ČR, NFA Praha, PNP Praha

Návrh přiřazení atributů Bib-1 Use k polím UNIMARC (pozn: jako základ byl využit návrh firmy Cosmotron) a zobrazení odpovědi klienta:

Atribut	Název atributu Bib-1 Use	Přiřazení na pole (tag) a podpole (\$)Unimarc	Klient žádá k vyhledání	Klientovi se zobrazí popiska:		
1	Personal Name	70x\$abcdfs 70x\$abcdfs ze 4xx	Autorské údaje	Autorské údaje		
2,1005	Corporate name, Author Name Corporate	autority korporace 71x \$abcdf	Korporace	Korporace		
3,1006	Conference name, Author Name Conference	autority akce 71x \$abcdf	Konference	Konference		
4	Title	200\$acdei, 510\$a,530\$a,532\$a,540\$a,541\$a 512\$ae,517\$ae 500\$ai 200\$acdei, 500\$acde i vložené do 4xx	Názvové údaje	Názvové údaje		
5	Title Series	225\$a	Edice	Edice		
7	ISBN	010\$a	ISBN	ISBN		
8	ISSN	011\$a	ISSN	ISSN		
12	Local Number	001				
14	UDC Classification	675\$a,	MDT	MDT		
21	Subject Heading, Local Subject Index	600,601,602, \$abcdfxyz 605\$akxyz 607,608,610,615, \$axyz 620,626,660,661,\$abc	Hesla a klíčová slova	Hesla a klíčová slova		
29	Local Subject Index	606\$axyz podpole 606\$a: heslo PSH,	PSH	PSH		
30,31	Date, Date of Publication	210\$d datum vydání	Rok vydání od-do	Rok vydání		
54	Code Language	101\$abcdefg	Jazyk: cze, eng, fra, ger, slo, rus, pol,	Jazyk: cze, eng, fra, ger, slo, rus, pol,		
55	Code Geographic	102\$a	Země vydání: CZ, GB, FR, DE, SK, RU, PL, US, CH, BE, NL, AT...	Země vydání: CZ, GB, FR, DE, SK, RU, PL, US, CH, BE, NL, AT...		
59	Place Publication	210\$a místo vydání	Místo vydání	Místo vydání		
62,63, 1010 1016	Abstract, Note Body of Text Any	Cokoliv v 2xx,3xx,4xx,5xx,6xx,7xx,9xx	Všechna pole			
1003	Autor			7xx\$abcdfs 70x\$abcdfs vložené do 4xx 71x\$abcdf vložené do 4xx	Autorské údaje	Autorské údaje
1004	Author Name Personal			70x\$abcdfs 70x\$abcdfs vložené do 4xx		
1012	Date/Time Last Modified	005 datum a čas aktualizace záznamu		Poslední aktualizace		
1013	Authority Format	Kod autority 7xx\$3 600,601,602,605,607 \$3 7xx\$3 vložené do 4xx				
1018	Publisher	210\$c vydavatel	Vydavatel	Vydavatel		
1031	Material Type	970\$b		Druh dokumentu		
1060	Number document	910\$b	Signatura titulu			
1063	Number local call copy	990\$g, pokud je exemplářů více, celé pole 990 se opakuje, protože popisuje právě jeden exemplář		Signatura exempláře		
1062	Number local Aquisition	990\$c, přírůstkové číslo exempláře		Přírůstkové číslo		

Odkazy

1 Portál STM

- VEDA – Průvodce informace o vědě a výzkumu v ČR. <http://www.veda.cz>
- Portál Rady vlády ČR pro VaV, přehledy projektů, číselníky <http://www.vyzkum.cz/index.asp>
- Martin Vojnar, SVK Olomouc, Metalib a SFX, příspěvek do úvodního projektu LI01018: <http://www.stk.cz/li01018/Metalib.doc>
- Bohdan Šmilauer a kol. Portál STM konsorcia dvanácti knihoven In: *Knihovny současnosti 2001. Sborník z konference konané 11. - 13. 9. 2001 v Seči u Chrudimi*. Brno: Sdružení knihoven ČR 2001, s.237 - 262

2 Jednotná informační brána - Projekt:

- <http://jib-info.cuni.cz/>
- Stoklasová Bohdana, NK, Vojnar Martin, SVKOL, Pavlík Jiří, UK: Jednotná informační brána a integrace heterogenních informačních zdrojů, Automatizace knihoven, 12. seminář ÚISK 25-26. 9. 2001 Praha

3 Metalib:

- <http://octopus.ruk.cuni.cz/V>

4 Tématické portály

- Velmi dobrý přehled SBIG (Subject Based Information Gateways): <http://www.lub.lu.se/desire/sbigs.html>
- Elektronické informační zdroje – služby databázových center. Richard Papík, ÚISK FF UK: <http://dialog.vc.cvut.cz/docs>
- <http://www.stk.cz/zdroje/search.htm>

5 Sběr dat o EIZ a o programu LI

- Miroslav Bartošek, Miloslava Faitová: Přehled elektronických informačních zdrojů pro vědu a výzkum. In <http://rufis2001.zcu.cz/sbornik.pdf> str. 7-20.
- Miroslav Bartošek MU, Jaroslav Šilhánek, VŠCHT: Akademická konsorcia na elektronické informační zdroje: historie a přehled současných aktivit. *Knihovny současnosti 2000*, Seč u Chrudimi, 19.- 21. 9. 2000., str. 184-199.
- Seznam řešitelů programu LI: <http://www.msmt.cz/cp1250/skupina3/Veda/DomPr/Default.htm>
- Sběr dat o EIZ pro portál STM: <http://www.stk.cz/li01018/Dotaznik/Form.html>

6 Klasifikace EIZ

- Using Library Clasification Schemes for Internet Resources, Diane Vizine Goetz, OCLC: <http://www.oclc.org/oclc/man/coloq/v-g.htm>
- Traugott Koch: The role of classification schemes in Internet resource description and discovery, Project DESIRE, velice dobrý přehled o klasifikaci on-line zdrojů: <http://www.surfnet.nl/innovatie/desire1/deliver/WP3/D32-3.html>

7 Konspekt:

- <http://jib-info.cuni.cz/dokumenty/dokumenty.php?sekce=konspekt>
- http://www.nkp.cz/standard/MDT_konspekt_VP1.htm

8 PSH:

- Informace o PSH na stránkách STK: <http://www.stk.cz/produkty/psh/index.htm>,
- Stromový heslář PSH: <http://www.stk.cz/cgi-bin/dflex/CZE/STK/PSH> , a <http://olc2.feld.cvut.cz/psh/psh.html>

9 MeSH

- <http://www.nlm.nih.gov/mesh/>

10 Využívání EIZ, statistiky:

- ICOLC (International Coalition of Library Consortia) <http://www.library.yale.edu/consortia/2001webstats.htm>.
- Barbora Katolická, Zdeňka Firstová, ZČU Plzeň: :Využívání elektronických informačních zdrojů pro vědu a výzkum, In: <http://rufis2001.zcu.cz/sbornik.pdf> , str. 61- 70
- Barbora Katolická, Zdeňka Firstová, ZČU Plzeň:Využívání elektronických informačních zdrojů na VŠ, In: <http://deer.ro.vutbr.cz/Library/prezentace.php>
- <http://www.lib.helsinki.fi/finelib/eicolc/Woodward.ppt>
- Publishers and Libraries Solutions: <http://www.usagestats.org/>

11 Open URL a SFX

- <http://www.sfxit.com/openurl/openurl.html>
- <http://www.sfxit.com/>

12 Z39.50 a ZIG-CZ:

- <http://www.stk.cz/ZIG>
- Agentura udržující Z39.50 <http://lcweb.loc.gov/z3950/agency/> definice protokolu, a další
- Bath profil <http://www.nlc-bnc.ca/bath/bp-current.htm>

13 Obdobné projekty v zahraničí

- RDN: <http://www.rdn.ac.uk>
- DNER: <http://www.dner.ac.uk/architecture/>
- Renardus: <http://www.renardus.org/>